

KONOK TAMÁS: ARCHITEKTÚRA

Megnyitó: 2023. február 9.

Kurátor: Dr. Mészáros Flóra, művészettörténész

A kiállítást megnyitja: Dr. Baán László, a Szépművészeti Múzeum

és a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója

Megtekinthető: 2023. február 10. – április 22.

A Molnár Ani Galéria Konok Tamás (1930-2020) kiállítása az absztrakció egyik szakértőjének, Dr. Mészáros Flóra művészettörténésznek a kurátori koncepciója alapján valósul meg, amely a nemrégiben elhunyt, kiváló non-figuratív alkotót nemzetközi rangjának megfelelően, és architekturális gondolkodása mentén tárgyalja. Az életmű kulcsarabjai és eddig még nem kiállított alkotások egyszerre reprezentálják a magyar geometrikus absztrakt művészet és a kortárs szcéna egyik legikonikusabb alakjának munkásságát.

Konok Tamás az 1960-as években emigrált Párizsba, ahol a figuratív megközelítésről váltott az absztrakcióra. Majd egy évtizeddel később Svájcba települt, ahol a szerkezet-centrikus szemlélete is otthonra lelt, a párizsihoz képest racionálisabb, letisztultabb és geometrikus ösvényeket preferáló területen találta meg kézjegyét. A svájci példákhoz (például Max Bill) hasonlóan letisztult, geometrikus elveket közvetített, miközben munkáinál a francia absztrakció hatása, így egy metafizikus töltet, a lírai, finomabb hangvétel mindig tetten érhető maradt. Miközben végig a „kép” formátumában gondolkodott, még reliefjein belül is a tradicionális imaginárius szemléletet vitte tovább. A rendszerváltás után, hazatérésekor bátran vállalta és tovább érlelte ezt a sajátos nyelvezetet, ugyanakkor saját megfogalmazása szerint továbbra is egy egyre konstruáltabb világ irányába haladt. A jelenlegi kiállításon nemcsak ezeket a nemzetközi vonásokat és a konoki markáns stíluselemeket fedezhetjük fel, hanem a kurátori koncepció alapján megvalósulhat a Konok által vizsgált fő problematika (architektúra) egyértelmű megvilágítása, egy pontosabb életmű-meghatározás, valamint a művész és alkotásainak egyértelműbb elhelyezése a nemzetközi absztrakt skálán.

Konokot számtalanszor tévesen konstruktivista alkotónak, vagy konkrét művésznak tekintik. Számára azonban nem a geometria önmagában való tisztelete, vagy a képen belüli, és a formák, vonalak közötti konstrukció kérdése volt a fontos, hanem a geometrián túli világ nonfiguratív lenyomata, a különböző szubsztanciákra építkező környezet eltérő megfogalmazása érdekelte. Mindezt hol geometrikus absztrakt, hol organikus absztrakt, hol jelszerű absztrakció, hol konstruktivista módon közölte (előfordult, hogy félig-figuratív dadaista eszközökkel), de nem illeszthető be egyik felfogásba sem, hiszen tudatosan a non-figuráció végtelen tárházában kalandozott. Valamennyi esetben egy architekturális megközelítés került előtérbe nála. Ars poeticája nemcsak a világ felépítése iránti vágy megélése, és közvetítése, de annak megértése is, hogy maga a festészet, maga a hagyományos táblakép miként építkezik. Így például analizálta, hogy milyen a legapróbb egységeire bontani a kalligrafikus vonalából álló teret és azokból újrakreálni egy új valóságot, amely úgy alkot egységet, hogy közben az íves vonalak hangsúlya egészében eltűnik. Máskor egy-egy szín egyeduralma érdekelte, a képmezőn minden elemmel a vékonyan megfestett, ugyanakkor domináns szín „ellenérvelt,” a hatalmas nem kontrasztos koloritok, felületek, erőteljes szerkezetek sem vették el a színre épített főelem erejét. Konkrét építészeti víziókat is átültetett, megvalósult térkompozíciókat érvényesített a táblakép nyelvén. Vagy játszott a síkszerű formákkal és színmezőkkel, pusztán egy vonalalakzat révén plasztikussá alakította őket, s végeredményben megint csak egy önálló realitást, egy térnél is több képmezőt konstruált.

Konok apai öröksége, az építész-szemlélet nem is a szerkezetiség kiemelésében, hanem a világban felbukkanó emberi, térbeli, tárgyi, stb. kölcsönhatások, építkezések, viszonyrendszerek képire átültetett architektúrális közlésében jelent meg. A non-figuratív formanyelv egyes ágainak kiválasztása (például konstruktív képalkotás, vagy organikus absztrakció) lényegében csak eszközök egy adott dolog operációjának analizálásához.

A Molnár Ani Galéria tárlata és Dr. Mészáros Flóra kurátori koncepciója arra vállalkozik, hogy ezeket az eltérő architektúrális játékokat, egy-egy problematika ikonikus művén keresztül a teljes életművet felölelve prezentálja. Emellett a kiállítás Konok művészetének unikalitását és a nemzetközi szintérrel való egyenrangúságát is illusztrálja. A tárlat körülbelül két tucat műalkotáson keresztül mutatja be Konok változatos technikai skáláját, sőt a látogató számos eddig ismeretlen művet is felfedezhet.

A kiállítás támogatója:

TAMÁS KONOK: ARCHITECTURE

Opening: 9 February 2023

Curator: Dr. Flóra Mészáros Ph.D., Art historian

Opening the exhibition: Dr. László Baán, Director of the Museum of Fine Arts and the Hungarian National Gallery of Budapest

On view: 10 February – 22 April 2023

Tamás Konok's exhibition (1930-2020) at Ani Molnár Gallery is realized by an expert on abstract art, Flóra Mészáros's curatorial concept discussing the recently deceased non-figurative artist based on his architectural, structural thinking and in accordance with his international rank. The activity of one of the most iconic figures of Hungarian geometric abstraction and the contemporary art scene is represented by the key pieces of the oeuvre and by artworks that have never been exhibited before.

Tamás Konok emigrated to Paris in the 1960s, where he arrived at abstraction from a figurative approach. A decade later, he settled down in Switzerland, where his structure-centric artistic view found a home in a more rational, pure, and geometrically inclined area, compared to his Parisian experience; and he could even discover his artistic mark. Such as the contemporary Swiss examples (like Max Bill), he followed simple geometric principles while the influence of the French abstraction, including a metaphysical sense, a lyrical, delicate method, could still be recognized in his works. Konok always believed in the format of the 'image' – he continued a traditional imaginary approach even in his reliefs. Upon returning home in the late 1980s, he advanced his unique visual thought and moved towards a more and more constructed world, as mentioned by him as well. In the current exhibition, we might not only discover these international signs and these typical, dominant elements of Konok's style but, by the curatorial concept, we can explore Konok's major focus on architecture. Moreover, this concept may serve as a more suitable determination of the oeuvre and a better and more evident position of Konok's activity in the international abstract art scene.

Konok is often falsely regarded as a mere constructivist or a concrete artist. For him, it was not the question of respecting geometry itself or the image construction that mattered; instead, he concentrated on the non-figurative representation of the world beyond geometry, delving into the various articulations of the world built on different substances. For realizing these, he used the geometric abstract, the organic abstract, a sign-based abstract language or constructivist, or even a half-figurative Dadaist method. Nevertheless, his art cannot be categorized in any of these trends, as he consciously played with the infinite scale of non-figuration. Of all these examples, an architectural approach was the most significant for him. The aim of understanding and sharing the structure of the world and of a traditional image can be highlighted as a key element of Konok's ars poetica. For instance, he analyzed the meaning of spatial resolution by dividing a calligraphic-line-based space into smaller and smaller units in which the emphasis on curved lines completely disappeared. In another case, he was interested in the dominance of a color: he 'argued against' it with all the elements of the image field, but neither the large, not contrasting colors nor the strong structures could empower the emphasis of the key motif. Konok also adapted concrete architectural visions and real spatial compositions into the language of painting. He played with plain forms and color fields and transformed them into plastic shapes by linear formations, and again, as a result of this, he created an own reality, he constructed multiple image fields.

Konok's paternal heritage or attitude as an architect did not concretize in the emphasis on constructions, instead in an image version of the architectural/structural appearance of the interferences and relationships of the world, such as between objects or spaces. In essence, the choice among the specific branches of the non-figurative form language (e.g. constructive composition, organic abstraction) is a tool for the analysis of the operation of the concrete matter.

These various architectural games and the whole oeuvre through iconic artworks, which are also associated with Konok's key questions, are represented by Ani Molnár Gallery' current exhibition and Flóra Mészáros' curatorial concept. The exhibition titled *Architecture* illustrates the uniqueness of Konok's art and his place in the international art scene. Exploring Konok's varied technical range through about two dozen artworks, the visitor even discovers many previously unknown works.

The exhibition is supported by:

